

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. directeur HO&S
drs. R. Minnée
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Geachte heer Minnée,

datum Hierbij ontvangt u het advies van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs
23 maart 2011 inzake de aanvraag van de Open Universiteit Nederland voor de deeltijdopleiding
hbo-bachelor Netwerk Open Hogeschool – Bedrijfskunde. Deze opleiding zal in de
vorm van afstandsonderwijs worden aangeboden.

onderwerp
advies deeltijd hbo-bachelor
HBO NOH-B (Bedrijfskunde)
Open Universiteit

ons kenmerk De Open Universiteit heeft op 4 maart 2011 de CDHO per e-mail laten weten de
2010/076 behandeling van haar aanvraag voort te willen zetten. Conform de opschorting van
de beslistermijn dient de Staatsecretaris vóór 14 april 2011 een besluit op deze
aanvraag te nemen.

bijlagen Ik verzoek u mij een afschrift van uw besluit toe te zenden.
advies CDHO

Ik ga ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

met vriendelijke groet,

mw/ mr. R.G.K. Voss
vicevoorzitter CDHO

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Staatssecretaris
drs. H. Zijlstra
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Geachte heer Zijlstra,

Advies

Op 19 oktober 2010 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: de Commissie) het voornemen ontvangen van de Open Universiteit Nederland om de deeltijd hbo bacheloropleiding Netwerk Open Hogeschool (NOH-B) Bedrijfskunde als bekostigde opleiding te verzorgen in de vorm van afstandsonderwijs, zoals bedoeld in artikel 1.3 lid 3 van de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek.

datum

23 maart 2011

onderwerp

Nieuwe opleiding
Open Universiteit Nederland
Hbo bachelor
Deeltijd HBO NOH-B
(bedrijfskunde)

ons kenmerk

2010/076

bijlagen

beoordelingskader

Op 9 november 2010 heeft de voorzitter van de Commissie wegens de zorgvuldige adviesprocedure die de Commissie in acht wenste te nemen een nieuwe beslistermijn gesteld. Deze nieuwe termijn werd nodig geacht aangezien de uitkomsten van de bezwaarprocedure HBO-rechten van de Open Universiteit (hierna: OU) mogelijk van belang zouden kunnen zijn voor de afwikkeling van voorliggende aanvraag. De gestelde beslistermijn van 14 februari 2011 is op 18 januari 2011 verlengd tot 14 april 2011 omdat de Commissie in januari 2011 door het Ministerie werd geïnformeerd over het feit dat er gesprekken plaatsvonden met de Open Universiteit over voorliggende aanvraag. De Commissie heeft de uitkomst van deze gesprekken afgewacht. De aanvrager heeft vervolgens op 4 maart 2011 de Commissie verzocht de behandeling van haar aanvraag weer voort te zetten. De Commissie heeft onmiddellijk aan dit verzoek voldaan en de behandeling van de aanvraag voortgezet. Hierbij brengt de Commissie advies uit over dit voornemen.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de Commissie u om negatief te besluiten op het verzoek van Open Universiteit Nederland om de deeltijdse hbo-bacheloropleiding NOH-B (Bedrijfskunde) als bekostigd afstandsonderwijs te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 17 juni 2009, verder te noemen de Beleidsregel, voor de Commissie als leidraad gediend.

De Commissie heeft kennis genomen van uw brief van 9 februari 2011 gericht aan de Open Universiteit (kenmerk 266512), maar heeft deze niet kunnen betrekken bij haar advies omdat deze van latere datum is dan de datum waarop de Open Universiteit haar aanvraag heeft ingediend. Artikel 10 van de Beleidsregel vereist dat op aanvragen het beleid van toepassing is dat geldt op het moment dat een aanvraag wordt ingediend.

pagina 2 van 4 **Beschrijving van de aanvraag**

De Open Universiteit is gehouden initiële opleidingen te verzorgen in de vorm van afstandsonderwijs, zoals bepaald in artikel 1.3 lid 3 Whw. Het onderwijs dat wordt aangeboden door de Open Universiteit onderscheidt zich vanwege de laagdrempelige toegankelijkheid en de wijze van inschrijving. De OU stelt geen vooropleidingseisen in de zin van art. 7.24 lid 3 Whw en bovendien kan inschrijving bij de OU ook geschieden voor een of meerdere onderwijsseenheden. Het onderwijs is, zoals de Commissie reeds in haar eerdere adviezen vaststelde, van complementaire aard. Onderhavige opleiding wordt aangeboden in de vorm van Netwerk Open Hogeschool, een samenwerkingsverband met diverse hogescholen om te komen tot deeltijdopleidingen waarin de Open Universiteit met behulp van een veelheid van leervormen de afstudeerbaarheid voor werkende studenten tracht te vergroten.

Beroep op voorwaarden

De aanvrager doet een onderbouwd beroep op voorwaarden a, b, c, d en e van de Beleidsregel.

Motivering

De Commissie is van mening dat niet is voldaan aan voorwaarde a, b en c van de Beleidsregel.

Beoordeling voorwaarde a Beleidsregel

Het beroep van de aanvrager op voorwaarde a houdt naar het oordeel van de Commissie geen stand, gelet op het feit dat de aanvrager in haar onderbouwing zelf aangeeft dat er enerzijds geen sprake is van een bijdrage aan een door de Minister noodzakelijk geachte nieuwe ontwikkeling in innovatieve sectoren en anderzijds de functies waar de opleiding voor opleidt niet 'nieuw' zijn in enige door de Minister erkende zin van het woord. De Commissie is geen andere mening toegedaan. De aanvraag voldoet niet aan voorwaarde a van de Beleidsregel.

Beoordeling voorwaarde b Beleidsregel

De aanvrager heeft naar het oordeel van de Commissie niet met onderliggende documenten aangetoond dat er sprake is van beleid van de Rijksoverheid waaruit blijkt dat er specifieke behoefte bestaat aan de opleiding Bedrijfskunde en dat deze specifieke opleiding in aanvulling op het bestaande onderwijsaanbod, een oplossing biedt voor een in het beleid van de Rijksoverheid geschetst probleem.

De onderbouwing van aanvrager gaat in op een drietal argumenten, te weten:

1. de voorziening in het groter wordende tekort aan hoger opgeleiden in ons land;
2. de bevordering van het tot stand komen van nieuwe opleidingen die de toegankelijkheid van het onderwijs voor niet-traditionele doelgroepen verhogen;
3. de stimulering en verdere vormgeving van het Leven Lang Leren, inzonderheid de combinatie van leren en werken;

Alvorens de Commissie ingaat op de hierboven weergegeven onderbouwing constateert de Commissie dat een substantieel gedeelte van de onderbouwing van voorwaarde b betrekking heeft op de arbeidsmarkt en ontwikkeling van studentaantallen. Deze onderbouwing heeft betrekking op voorwaarde d van de Beleidsregel.

pagina 3 van 4 Het eerste argument van de aanvrager is generiek en kan in het licht van de Beleidsregel niet als specifieke grond dienen om aan te tonen dat deze specifieke opleiding een oplossing biedt voor een in het beleid van de Rijksoverheid geschetst probleem.

Het tweede argument van de aanvrager heeft betrekking op de mogelijkheid voor studenten om zich in te schrijven voor een onderwijseenheid en in het niet stellen van vooropleidingseisen. Dit argument geeft in dit verband niet meer dan een nadere duiding van de wijze waarop het onderwijs van de OU zich onderscheidt van ander onderwijsaanbod.

Het derde argument van de aanvrager is ontleend aan de toelichting op de Beleidsregel. Conform deze toelichting plaatst de Rijksoverheid beleidsaccenten ten aanzien van het stimuleren van combinaties van leren en werken, bijvoorbeeld in de vorm van duale trajecten. Het argument dat de opleiding bijdraagt aan het stimuleren van combinaties van leren en werken is, gelet op de vormgeving van het onderwijs zoals verzorgd door de Open Universiteit, onvoldoende om te concluderen dat deze specifieke opleiding een oplossing biedt voor een in het beeld van de Rijksoverheid geschetst probleem. Een beroep op voorwaarde b kan derhalve niet slagen.

Beoordeling voorwaarde c Beleidsregel

In de aanvraag wordt een beroep gedaan op criteria c.1 en c.2 van de Beleidsregel. De Commissie heeft dit opgevat als een beroep op voorwaarde c van de Beleidsregel 2009. Dit beroep slaagt echter niet.

Naar oordeel van de Commissie wordt het onderwijs niet specifiek aangeboden in een landsdeel waar beleid wordt gevoerd t.a.v. achterstanden, en voldoet de aanvraag derhalve niet aan voorwaarde c van de Beleidsregel. De Commissie heeft hierbij overwogen dat het hier om onderwijs gaat met een landelijke dekking, die niet regiogebonden is, zoals aanvrager zelf in haar aanvraag aangeeft. Aanvrager heeft aangegeven dat het mogelijk is dat in de toekomst instellingen die in een achterstandsgebied als bedoeld in voorwaarde c participeren. Echter, naar overtuiging van de Commissie is het onderhavige voornemen niet (specifiek) bedoeld om tegemoet te komen aan de doelstellingen waarop een landsdeel wordt aangewezen als achterstandsregio. Het kan bovendien niet zo zijn dat indien één participant zich in een achterstandsregio bevindt, het onderhavige voornemen dat immers een landelijke dekking beoogt, als geheel onder voorwaarde c zou vallen. Naar mening van de Commissie zou dit strijdig zijn met de bedoeling van voorwaarde c. Ook het appel dat er *inhoudelijk* door een opleiding ingespeeld kan worden op regionale thema's doet hieraan niet af. Voorwaarde c ziet immers niet toe op de inhoud van het onderwijs.

Nu de aanvraag niet voldoet aan voorwaarde a, b of c van de beleidsregel is toetsing aan voorwaarde d en e niet langer relevant.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Mw. mr. R.G.K. Voss
vicevoorzitter

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 17 juni 2009 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4.1 van deze Beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen ten minste voldoet aan één van de voorwaarden a, b of c en tevens aan de beide voorwaarden d en e.

Volgens voorwaarde a draagt de opleiding aantoonbaar bij aan de verdere ontwikkeling van de Nederlandse kennissamenleving doordat de opleiding tegemoet komt aan een door de Minister erkende behoefte aan nieuwe beroepen of aan door de Minister noodzakelijk geachte nieuwe ontwikkelingen, waaronder wetenschappelijke ontwikkelingen in innovatieve sectoren.

Volgens voorwaarde b draagt de opleiding aantoonbaar bij aan een andere dan onder a genoemde en door de Minister erkende behoefte op terreinen, waarvoor de Rijksoverheid een bijzondere verantwoordelijkheid op stelselniveau draagt.

Volgens voorwaarde c wordt de opleiding gevestigd in een landsdeel waarover bestuurlijke afspraken met de Minister zijn gemaakt om de kennisinfrastructuur aldaar te versterken, om daarmee gebiedsspecifieke knelpunten en achterstandssituaties te verminderen.

Op grond van voorwaarde d mag realisering van een opleiding op langere termijn niet leiden tot substantieel, of indien aan voorwaarde c is voldaan tot bovenmatig, nadelige effecten voor de benutting van de bestaande capaciteit en infrastructuur op het desbetreffende onderwijs- en onderzoeksterrein.

Volgens voorwaarde e is de inbedding van de opleiding in de (regionale) kennisinfrastructuur voldoende verzekerd.